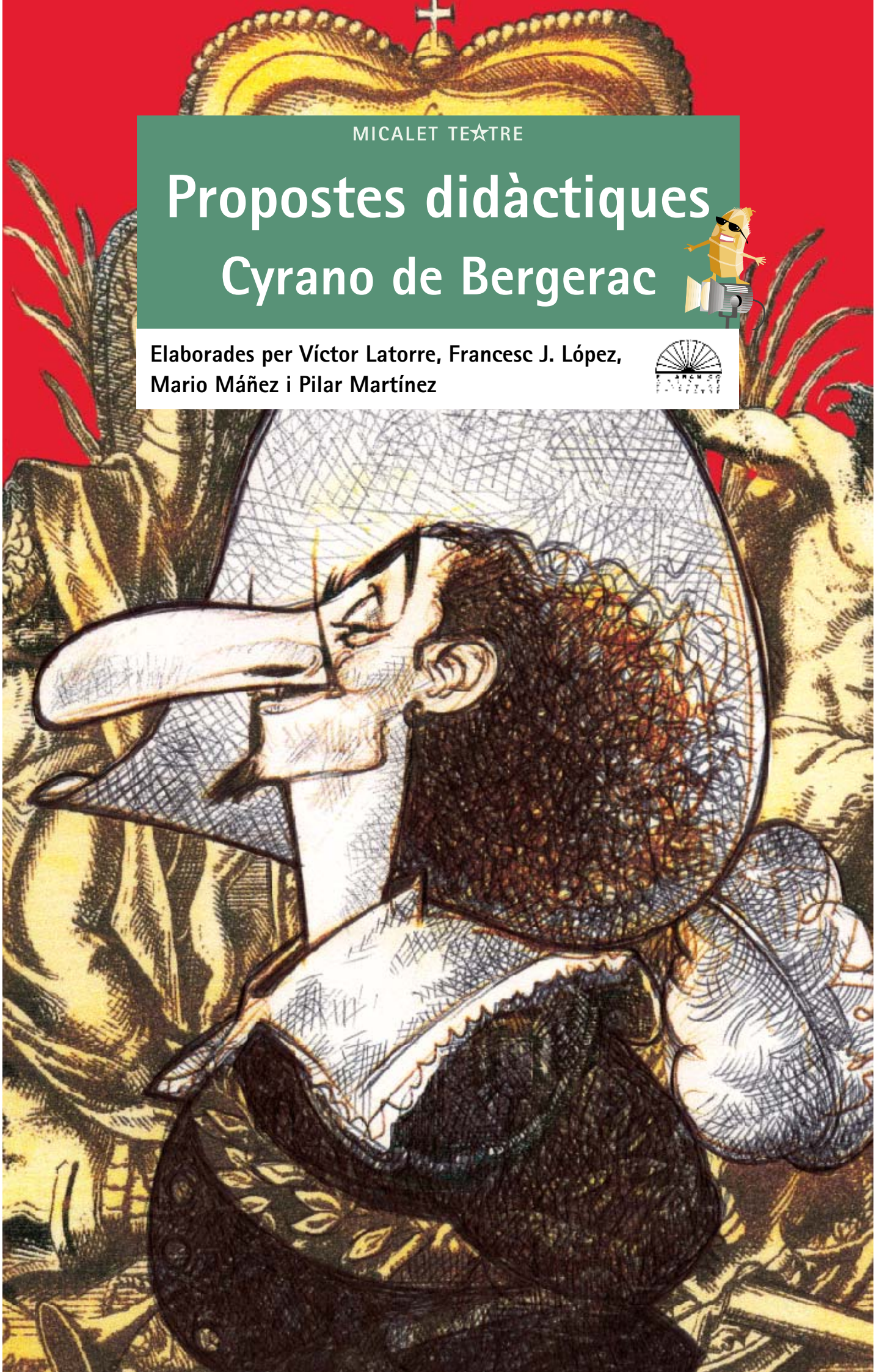

MICALET TEATRE

Propostes didàctiques Cyrano de Bergerac

Elaborades per Víctor Latorre, Francesc J. López,
Mario Máñez i Pilar Martínez

CYRANO DE BERGERAC

DESCRIPCIÓ

Autor: Edmond Rostand

Adaptació teatral: Jaume Policarpo

Il·lustracions: Francesc Santana

Edicions Bromera / Alzira, 2008

Col·lecció: «EL MICALET TEATRE», núm. 32

Format: 13 x 20,5 cm, 160 pàg.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre

Edat: a partir d'11 anys.

La present adaptació teatral de *Cyrano de Bergerac*, feta per Jaume Policarpo, té en compte l'edat dels lectors a qui va dirigit el text i ha respectat l'original, alhora que aporta una càrrega poètica admirable per la senzillesa del vers i la claredat dels diàlegs de cada personatge.

De segur que l'obra entusiasmarà els joves lectors, que quedaran colpits per la força i el valor de les aventures del cavaller Cyrano i de l'esperit de sacrifici d'aquest gran enamorat.

RESUM ARGUMENTAL

Cyrano és un espadatxí i un bon poeta. Està enamorat de la seua cosina Rosaura, però no s'atreveix a confessar-li-ho perquè està convençut que ella el rebutjarà a causa de la seua lletjor física i, sobretot, pel seu enorme i desproporcionat nas. Sempre que pot la ronda i la protegeix dels pretendents i, per fer-se veure, de vegades,

participa en extraordinàries bregues com la que protagonitza en el teatre amb l'Enfadós primer i, més tard, amb el Vescomte.

Aquell mateix dia la dida de Rosaura li demana una cita i Cyrano proposa que la trobada siga a casa del pastisser Ragueneau, un amic del mosqueter. Per un moment, Cyrano pensa que ella també se l'estima, però, ben contràriament, Rosaura només pretén donar-li a conèixer el seu amor pel bell Cristià. La veritable intenció de la confessió no és altra que aconseguir que el seu cosí es convertisca en el protector del seu estimat, un jove cadet, poc destre en armes i gens agraciat en l'art de la paraula. Cyrano accepta i, des d'aleshores, es conformarà a dictar-li les paraules d'amor que Cristià és incapaç de dirigir a la jove.

La guerra complicarà molt més la relació entre els enamorats; Cyrano protegirà l'estimat de la cosina en el camp de batalla i redactarà, cada dia, una carta que portarà més enllà de les línies de l'enemic per tranquil·litzar Rosaura i augmentar-ne l'estima pel jove. La dissort farà que Cristià perda la vida en el camp de batalla davant de la pròpia Rosaura, que havia anat a visitar-lo.

Cyrano, capaç de renunciar al seu amor sempre que la seua amada siga feliç, callarà els seus sentiments durant quinze anys; no obstant això, mai no renunciarà a visitar Rosaura i conversar amb ella llargues hores. Un bon dia, abans de la cita amb la cosina, Cyrano és assaltat per dos contrincants i no pot defensar-se de l'atac inesperat. Com a conseqüència d'aquesta trobada, quedarà ferit de mort. Malferit i tot, aconseguirà arribar a la cita amb la seua estimada, un poc tard, això sí, i les seues paraules descobriren els sentiments que tan ben guardats havia tingut. El drama es consumarà quan Rosaura, ferit de mort Cyrano, reconeixerà que de qui ha estat realment enamorada és de la persona que li escrivia les precioses declaracions d'amor.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

En *Cyrano de Bergerac*, el tema principal és l'entrega per amor, que naix com una necessitat personal. Per veure feliç la persona estimada, Cyrano és capaç d'engolir-se l'orgull i sacrificar els propis interessos. Aquest concepte de l'amor neoromàntic que Rostand ens transmet està ben present al llarg de tota la història: l'amor ens permet la superació de totes les barreres i dificultats i constitueix la força de viure. La seua expressió i concreció troben en el llenguatge poètic la millor fórmula.

En les relacions amoroses, ens podem deixar portar per les pressuposicions fins a l'extrem de renunciar a allò que volem. És el cas de Cyrano, que prefereix la felicitat de la persona estimada contra els dictàmens del seu cor. Heus ací la importància i l'èxit de l'obra de Rostand: haver aconseguit expressar un sentiment universal i que roman al llarg del temps i de la història (universalitat i atemporalitat de l'obra literària).

Aquesta història d'amor se'ns presenta embolicada en una sèrie de lluites i rivalitats a causa del caràcter bregós del protagonista i de la situació bèl·lica que travessa el país. Això, no obstant, no serà cap entrebanc perquè Cyrano lliure les cartes d'amor a Rosaura en nom del soldat Cristià. Els obstacles que ha de superar (apuntar les paraules exactes que ha de dir Cristià a Rosaura per robar-li el cor, creuar cada nit les línies enemigues per portar a la cosina les cartes d'amor, protegir l'enamorat Cristià...) seran un incentiu per al mateix Cyrano.

Els temes principals per a la reflexió i el debat que apareixen a l'obra són:

- L'amor com a motor de lluita per la vida i incentiu davant el sacrifici personal (Rosaura i Cyrano).
- L'enveja i l'odi com a causa de l'enfrontament entre rivals (Comte Deguixe i Cyrano).

- El poder de la paraula i del galanteig en el procés amorós (Cristià i Cyrano).
- La renúncia personal en favor d'un bé col·lectiu (Cyrano).
- La bellesa interior de les persones (Cyrano).
- El llenguatge poètic com a vehicle per a expressar els sentiments (Cyrano i Rosaura).
- L'amistat, la col·laboració i la solidaritat com a fets fonamentals en la vida (Cyrano i Cristià).

L'AUTOR

Edmond Eugène Alexis Rostand, (Marsella, 1868 – París, 1918) fou un dramaturg francès famós per la seua obra sobre la figura de Cyrano de Bergerac. Va nèixer al si d'una família acomodada de Marsella, on va romandre fins a començar els seus estudis de dret a París. Allí es va establir, però no va exercir mai d'advocat i es va consagrar per complet a la literatura.

El 1888 va escriure una obra de teatre (*Le gant rouge*) que no tingué gens d'èxit, com tampoc no en va tenir el volum de poesia que sota el títol de *Les musardises* va publicar el 1890.

L'èxit li arribà amb *Cyrano de Bergerac*, que va estrenar a París el 1897 i que li valgué el títol de la Legió d'Honor. Aquesta obra, basada en un personatge real, l'escriptor francès del segle XVII, Hercule-Savinien de Cyrano de Bergerac, s'ha convertit en un clàssic.

A continuació va escriure dues peces per a la famosa actriu Sarah Bernhardt: *La princesa llunyana*, representada el 1895, i *La Samaritana*, el 1897. Més tard, el 1900, va aparèixer la seua obra *L'Aiglon*, que tenia com a protagonista la figura del fill de Napoleó i que també tingué molt d'èxit, la qual cosa li valgué un seient a l'Acadèmia francesa. No obstant això, la seua obra *Chantecler* (1910) va constituir un sonor fracàs.

Potser el fet més assenyalat, literàriament, és que va iniciar un moviment neoromàntic en el moment en què, a França, triomfava el realisme. Així, les seues obres dramàtiques van ser una alternativa al teatre realista popular.

L'ADAPTADOR

Pràcticament tota la trajectòria professional de Jaume Policarpo està lligada a Bambalina Titelles, companyia teatral de la qual és també un dels fundadors i amb la qual ha participat activament en el procés de creació de tots els seus espectacles. Des de 1990 Jaume Policarpo és el director artístic d'aquesta companyia que ha realitzat gires per mig Europa i també per Cuba i el Pakistan. Des de 1997 és, juntament amb Josep Policarpo, responsable de la direcció artística del Museu Internacional de Titelles d'Albaida. També ha impartit classes magistrals i conferències sobre teatre de titelles en diversos certàmens nacionals i ha fet d'actor, de manipulador de titelles. Dins del món de l'escena ha dissenyat el vestuari, la il·luminació i l'espai escènic en diverses produccions valencianes.

Entre els espectacles en què ha participat com a director cal recordar: *Aladí* (1990), *El jardí de les delícies* (1995), *Saurus* (1998), *Histèria del soldat* (2003), *La sonrisa de Federico García Lorca* (2004), *El retablo de Maese Pedro* (2005), *Ubú* (2005), *El cel dins una estança* (2006), *Kraft i Roba al carrer* (2008). També ha elaborat els guions escènics de *Quixot*, *Ulisses*, *El jardí de les delícies*, *El fantasma de Canterville*, *Pasionaria*, *Història del soldat*, *La sonrisa de Federico García Lorca* i *Kraft*.

És autor dels textos *En ta casa hi ha poca llum* (1993), *Habitatge* (1994), *Cyrano de Bergerac* (adaptació teatral) (1998), *Solar* (2000), *Lennon* (2002), *Limbo* (2004), *El cel dins una estança* (2006) en col·laboració amb Paco Zarzoso i Xavier Puchades,

i “Victoria Salvador”, dins *Construint Verònica* (2007). També ha publicat *El titella perseverant (La Mostra de titelles a la Vall d'Albaida al cap de 20 anys)*.

L'IL·LUSTRADOR

Francesc Santana (Picassent, 1956) és llicenciat en Belles Arts (1981). Ha realitzat viatges d'estudis per Europa i ha exposat internacionalment la seua obra. Com a il·lustrador, ha treballat per a diverses editorials i publicacions periòdiques.

Els seus dibuixos reflecteixen unes característiques molt personals entre les quals destaquen el detallisme realista i un tractament accentuat dels aspectes humorístics. Trobareu mostres del seu treball a *Alex & Cia. Delinqüents*, *Alex & Cia. Detectius*, *Me'n vaig de casa!*, *No sigues bajoca!*, *L'ull de la mòmia*, *Cagadets de por* o *Cròniques d'un rei*. A més del *Cyrano de Bergerac*, també ha il·lustrat *Llegendes valencianes*, de Víctor Labrado.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

La lectura dramatitzada d'una obra ens permet treballar amb els alumnes aspectes als quals es presta més atenció en primària que no en secundària. Ens referim a la dicció, l'entonació, la intencionalitat, els canvis de registre, el ritme de la lectura, etc.

No podem permetre que la lectura esdevinga tediosa, per això és molt important la selecció dels alumnes lectors; cal oferir els papers principals a aquells que tenen més fluïdesa, perquè els seus parlaments són més freqüents i llargs, i una lectura dificultosa provocaria la desorientació entre els qui escolten.

És convenient presentar els personatges donant algunes pautes sobre el seu caràcter; d'aquesta manera, donem pistes als lectors,

que aniran ajustant els seus parlaments. I encara més, abans de llegir davant de la classe, els alumnes han de preparar la lectura a casa, i preveure així algunes paraules de pronunciació difícil o quin és el ritme poètic més apropiat.

Una bona manera d'introduir la lectura de *Cyrano* és veure la pel·lícula *Cyrano de Bergerac* en qualsevol de les seues versions (1950 o 1990), dirigides respectivament per Michael Gordon i per Jean-Paul Rappeneau. A partir del film, es poden comentar molts aspectes amb els alumnes:

- les característiques del neoromanticisme,
- la caracterització de Cyrano,
- les característiques psicològiques dels personatges principals,
- el conflicte bèl·lic i el sentimental.

La versió més recent és en color i permet observar aspectes tan significatius de l'obra com la dicció poètica d'un text teatral, els decorats teatrals, el vestuari i la caracterització d'actors i actrius.

A l'hora de llegir a classe l'obra, és important fer-ho en el menor nombre possible de sessions perquè així s'evita que els alumnes perden el fil de la història. Però no us oblideu, de tant en tant, d'interrompre la lectura si és en benefici de la comprensió. Es pot negociar amb l'alumnat que facen les preguntes només al final de cada acte, per exemple; així ens assegurarem que tots entenen el que escolten. S'ha d'insistir en el fet que, durant la lectura, el ritme, l'espontaneïtat i el to potser són més importants que la perfecta dicció del text.

L'adaptació de Jaume Policarpo és perfecta per a ser llegida a classe: hi ha personatges secundaris, fet que permet que més alumnes hi tinguin un paper; manté el vers; el ritme teatral va incrementant-se a mesura que s'acosta el desenllaç; respecta la divisió clàssica en cinc actes...

La lectura dramatitzada pot completar-se amb la realització d'algunes activitats que trobareu en les propostes de treball.

L'objectiu no és que l'alumnat les conteste totes, perquè això els provocaria cansament, sinó que el professor o la professora seleccione aquelles que resulten més adequades als interessos i al nivell del grup. Per aquest motiu, aquestes propostes es presenten separades del llibre de lectura, ja que estan pensades per a ser utilitzades de forma selectiva i, sempre a criteri del mestre o de la mestra, quan es veja la possibilitat d'una explotació i utilització pedagògica individual o col·lectiva, però no haurien de ser mai usades per a la realització de treballs descontextualitzats o amb una finalitat de control i avaluació.

Quan el treball es prepara amb una certa antelació planteja molts avantatges i pocs inconvenients.

SOLUCIONS D'ALGUNES DE LES ACTIVITATS

A) FITXA DE LECTURA

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 1

c, j, m

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 2

El problema comença quan Cyrano, un cavaller d'aspecte poc agraciat, cosí de Rosaura, acudeix a una cita on s'assabenta que ella estima Cristià, un soldat ben plantat però poc destre en l'ús de les armes i de la paraula. A més a més, Rosaura demana al cosí que protegisca el seu enamorat i Cyrano accepta. Finalment, quan aparentment s'ha resolt el conflicte per la mort de Cristià, Rosaura descobrirà que les cartes i les paraules d'amor eren de Cyrano, però ja serà massa tard perquè aquest acudeix al seu encontre molt mal ferit i, després de confessar el seu amor, mor.

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 1

- 1.1. Cyrano interpreta la cita de Rosaura com un favor de la dama. Es genera un malentés perquè Cyrano s'estima tant Rosaura que no pensa que és un altre qui ocupa el cor de la dama; després de la brega que protagonitza al teatre pensa que l'ha deixada ben impressionada.
- 1.2. La forma de parlar de Cyrano. L'enamoren les paraules que Cyrano posa en boca de Cristià perquè s'estima els homes cultes i romàntics.
- 1.3. Posa en perill la vida del jove Cristià i Cyrano ha de creuar les línies enemigues per tenir informada Rosaura cada dia i mantenir viva la flama de la seua estima pel jove.
- 1.4. Totes les anteriors.

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editorial autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL:

AUTOR:

ADAPTADOR:

DIBUIXOS:

EDICIONS BROMERA, SL.

COL·LECCIÓ: NÚM.:

1. Quines tres afirmacions no són vertaderes?, i
 - a) L'entrada al teatret del Palau de Borgonya només val deu sous.
 - b) Cyrano s'enfronta amb Montflorit, l'actor, perquè considera que aquest ho fa molt malament.
 - c) El Vescomte es burla del nas de Cyrano i el fereix perquè lluita millor que ell.
 - d) Rosaura i Cristià, retirats, veuen tots els successos ocasionats per Cyrano al teatre.
 - e) Cyrano li ha de dictar les paraules que Cristià diu a Rosaura per enamorar-la perquè aquest no té traça per a inventar-se-les.
 - f) Quan Cristià, als peus del balcó de Rosaura, parla tot sol, ella es desconcerta. Si repeteix les paraules de Cyrano, ella l'anima a seguir.
 - g) Durant el setge d'Arras, Cyrano passa, cada nit, les línies enemigues per portar-li una carta a Rosaura.
 - h) Deguixe està gelós i pretén la mort de Cristià i Cyrano en el combat contra els espanyols.
 - i) Rosaura veu com el cadet Cristià torna del camp de batalla, pràcticament mort, i es desmaia.
 - j) Ragueneau s'emporta Rosaura al braç i porten per bandera blanca uns enormes pastissos de merenga.
 - k) Quinze anys més tard, quan Cyrano va a veure Rosaura,

dos hòmens li deixen caure un objecte contundent al damunt i el fereixen.

l) Rosaura, en veure ferit Cyrano, s'adona que les cartes eren d'ell.

m) Cyrano es cura i es casa amb Rosaura. Són feliços la resta dels seus dies.

2. Escriu el resum de l'argument de l'obra, completant aquest text:

El problema comença quan Cyrano, un cavaller d'aspecte poc agraciad, cosí de Rosaura, acudeix a una cita on s'assabenta que ella estima, un soldat ben plantat però poc destre en l'ús de les armes i de la paraula. A més a més,, demana al cosí que
....., el seu enamorat i Cyrano accepta. Finalment, quan aparentment s'ha resolt el conflicte per la mort de, Rosaura descobrirà
....., però ja serà massa tard perquè Cyrano acudeix al seu encontre molt mali, després de confessar el seu amor,

3. Assenyala amb una creu el que penses del llibre i justifica la teua tria.

M'ha agradat.

No m'ha agradat.

M'han agradat algunes coses i altres no.

Perquè
.....
.....

4. Recomanaries la seua lectura? Explica per què.

.....
.....

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. El conflicte dramàtic

L'interés del lector en algunes obres literàries es manté gràcies als conflictes –és a dir, problemes, enfrontaments o malentesos– que es produeixen al llarg de l'argument entre els personatges. Per exemple, en *La Ventafocs* si la mare s'estimara la fillastra un poc i l'afalagara, com fa amb les seues filles, no hi hauria cap problema, no hi hauria abús, la relació seria possible i *La Ventafocs* no hauria de recórrer a les fades per anar al ball del príncep. Però, aleshores, no hi hauria conte, seria massa previsible i, potser, avorrit. Per això l'obra que coneixem planteja, en principi, un enfrontament i un problema d'egoisme i d'enveja que impedeix la bona relació entre mare i fillastra, i és a partir d'aquest problema que sorgeix la història.

En el *Cyrano de Bergerac* hi ha també enfrontaments, malentesos i conflictes que ens mantenen l'atenció com a lectors: el principal és l'amorós. Respon les preguntes següents i després completa el text final:

1.1. Com interpreta Cyrano la cita que li proposa Rosaura? Per què genera un malentés en Cyrano?

.....
.....

1.2. Què li agrada més a Rosaura: la forma de parlar de Cyrano o la de Cristià? Què és el que realment l'enamora: el físic del jove o les paraules que Cyrano posa en boca d'ell? Raona la teua resposta.

.....
.....
.....

1.3. Quin problema es produeix quan el Comte Deguixe envia Cristià i Cyrano a primera línia de foc?

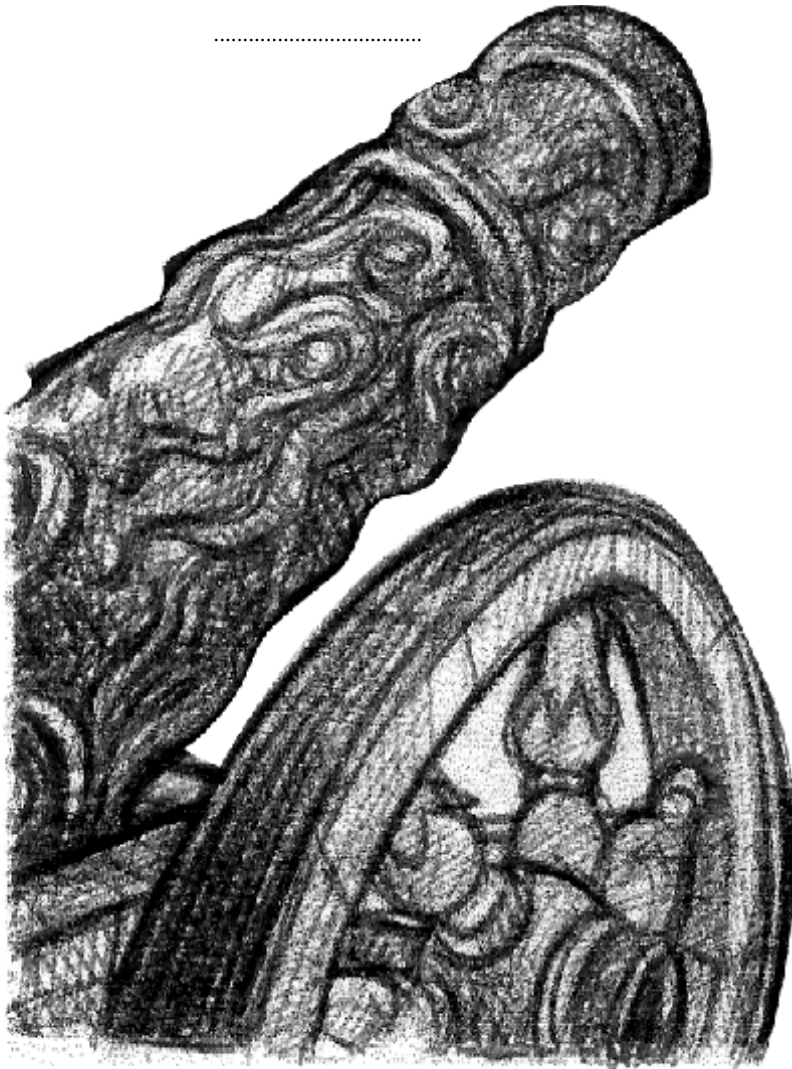
.....
.....

1.4. Mort Cristià, quin és el veritable problema que impedeix que Rosaura i Cyrano s'estimen?

- a) El complex de lleig que té Cyrano pel seu nas enorme.
- b) L'amor idealitzat del jove Cristià per part de Rosaura.
- c) La bondat i la timidesa de Cyrano davant la seua estimada per a declarar els seus veritables sentiments.
- d) El temor de ser rebutjat per Rosaura.
- e) Totes les anteriors.

1.5. En *Cyrano de Bergerac*, existeix un doble conflicte amorós:

En el primer participen, i; en el segon, i

2. Els personatges

2.1. Completa la graella i indica-hi el paper d'aquests personatges i les seues característiques. Recorda que els figurants tenen una importància mínima en el desenvolupament de l'acció i a penes diuen cap frase.

	PERSONATGE PRINCIPAL, SECUNDARI O FIGURANT	CARACTERÍSTIQUES PRINCIPALS
CYRANO		
ROSAURA	principal	
CRISTIÀ		
DEGUIXE		
VESCOMTE		
MONTFLORIT		actor
RAGUENEAU		pastisser
DIDA		
AMIC		l'amic de Cyrano que l'ajuda al teatre
BERTRANET		el del flabiol
CAPITÀ		
VENEDORA		
SOR MARTA		

2.2. Indica a qui correspon cadascun dels retrats següents.

3. L'interpret (paraules en boca d'altres)

L'ofici d'escriptor és molt antic; quan la gent no sabia de lletra acudia a d'altres persones perquè li llegiren les cartes i li les escrigueren per comunicar-se amb els seus éssers més volguts. Cyrano, en el fons, és l'escrivà de Cristià: li dicta les paraules en l'escena del balcó i escriu cartes a Rosaura en nom del seu estimat tot el temps que estan al front. Organitzeu la classe en tres grups: cada persona del primer grup traurà d'un sobre una targeta, la llegirà i buscarà una persona del segon grup perquè li faça d'interpret però no podrà parlar-li, per això representarà amb gestos el que vol per explicar-se sense fer ús

de la paraula; aquesta segona persona, amb l'ús de la paraula, haurà de buscar algú del tercer grup que execute l'acció.

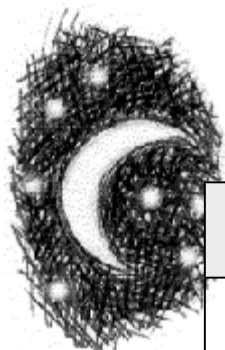
Perquè tots els alumnes passen per tots els papers, es pot seguir amb una segona roda i, finalment, amb una tercera si es disposa de temps.

Si els alumnes són molt menuts, abans de començar l'activitat es poden escriure les instruccions en targetes i inventar-se'n de noves. Si són majors, és preferible que desconeguen les instruccions perquè siguin una sorpresa i no coneguen d'entrada les possibles improvisacions.

Possibles targetes:

- 1) Ets de viatge; no pots escriure perquè tens la mà enguixada i vols que algú t'escriba una postal als pares.
- 2) Estàs assegut; tens una cama enguixada i necessites una segona cadira per a posar la cama en alt. També demanes un coixí perquè no se't clave el guix.
- 3) Ets de viatge amb uns amics i voleu que us facen una fotografia per estar tots junts.
- 4) Demanes l'hora i el dia en què esteu.
- 5) Vols que un missatger porte un ram de flors a una persona que t'estimes.
- 6) Els teus pares i tu heu d'eixir de viatge i, on aneu, no podeu portar la mascota. Demanes a un veí que te la cuide i regue les plantes.
- 7) Com que la pissarra de classe està escrita, demanes que algú la netege.
- 8) Necessites un llibre del racó d'aula o de la biblioteca i has d'especificar el títol perquè te'l presten.

Per acabar, entre les tres persones que heu intervingut en l'activitat, completeu la graella.

PRIMER JUGADOR	SEGON JUGADOR		TERCER JUGADOR
Què deia la targeta?	Què has entés?	Què has demanat?	Què has fet?
.....
.....
.....
.....

4. Els elements formals

La distribució dels parlaments en les pàgines és un dels aspectes importants en el text teatral. Observa atentament algunes de les pàgines del llibre i contesta sí o no a les afirmacions següents.

CARACTERÍSTIQUES DEL TEXT TEATRAL	sí/ NO
El nom dels personatges està escrit en majúscula i acaba en un punt.	
La disposició del text a l'esquerra de la pàgina queda en línia amb el nom dels personatges.	
El tipus de lletra del text és sempre el mateix.	
A l'inici de cada escena hi ha un fragment en cursiva per a fer aclariments.	
La descripció dels decorats es fa només al principi de l'obra.	
Davant dels diàlegs d'alguns personatges, hi ha explicacions entre parèntesis i en lletra cursiva per a orientar director i actors.	
Entre els diàlegs dels protagonistes, hi ha paraules i expressions entre parèntesis i en lletra cursiva perquè els actors tinguin presents detalls de la interpretació.	
Els diàlegs dels personatges apareixen ressaltats en negreta.	

5. L'espai escènic

Una de les característiques del teatre clàssic és la multiplicitat d'espais que hi ha en les seues obres. En *Cyrano* l'acció transcorre en infinitat d'espais.

5.1. Repassa l'obra i indica els llocs que hi apareixen i en quins actes i escenes.

ESPAI	ACTE	ESCENA
Un teatre
El forn de Ragueneau
El jardí de Rosaura
El front

5.2. L'obra comença amb una acotació sobre l'escenari: «*Una representació al teatret del Palau de Borgonya. Bancs per al públic. Entaulat amb un teló que es pot córrer i escales que el fan accessible des del pati. Llotges per als nobles*»; fes un dibuix, en un full a banda, de com devia ser l'espai escènic on es va representar *Cyrano* en l'època de l'autor. Si tens ocasió, compara'l amb el decorat de la pel·lícula *Cyrano de Bergerac*.

6. El gènere

Busca en una enciclopèdia la definició de *comèdia*, *drama* i *tragèdia* i, atenent al final de l'obra, digues a quin gènere teatral pertany *Cyrano*. Justifica la resposta.

.....
.....

7. Entre la prosa i el vers:

7.1. En l'enfrontament de Cyrano amb el Vescomte aquest li diu:

M'ha trastocat un rampell	Amb tanta inactivitat
que m'ha eriçonat la pell.	s'angoixa de veritat,
Ha de ser la meua espasa	pobra, tota sola renega
que crema com una brasa.	això vol dir que ve brega.

Fixa't en l'exemple i contesta: quantes síl·labes té cada vers?
M'ha / tras / to / cat / un / ram / pell. (Tin en compte que comptem fins a l'últim accent.)

7.2. De vegades, els poetes també usen la rima (repetició de vocals –rima assonant– o de vocals i consonants –rima consonant– a partir de l'última síl·laba accentuada del vers) per a marcar el ritme del poema. Fixa't en el fragment anterior i completa:

La rima és (*assonant/consonant*) i rimen el primer vers amb el, el tercer amb el, el cinqué amb el i el amb el (*aabbccdd*).

7.3. Al llarg de l'obra, Jaume Policarpo ha seguit, generalment, aquest esquema mètric; es tracta d'una rima fàcil feta amb aplegiats (versos de dos en dos). Però no sempre ha estat així, per exemple, en el següent fragment de l'obra la rima segueix una altra estructura mètrica (*abba*).

AMIC. El cap se t'ha trastocat, (a)
no entenc com aquest sarau (b)
tan estafolari et plau. (a)

CYRANO. Tothom és bocabadat. (b)

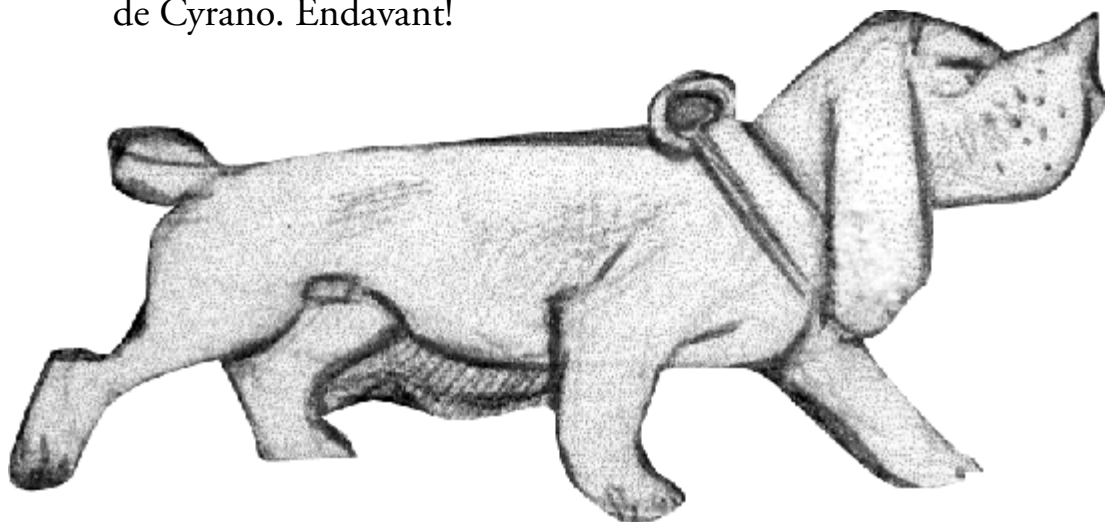
Busca al text altres exemples d'estructura rítmica.

7.4. Tria algun fragment, per exemple el parlament entre Sor Marta i Rosaura al començament de l'acte cinqué, i transforma'l en prosa.

.....
.....
.....
.....
.....

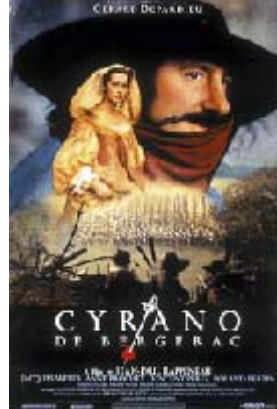
8. La declaració amorosa de Cristià

Ja sabeu que Cristià no té massa gràcia amb la paraula i que és Cyrano qui l'ajuda a enamorar la cosina. Ara sereu vosaltres els qui l'ajudareu a declarar-se a Rosaura. Agrupeu-vos de sis en sis i col·loqueu-vos en rogle. Cadascú agafarà un full en blanc i escriurà un parell de línies; després doblegarà la part superior del paper de forma que la primera línia quede oculta i la segona a la vista. Fet això, passareu el paper a la persona que teniu a la vostra esquerra; el qui reba el full ha de continuar el text, per a la qual cosa escriurà dos línies més i tornarà a doblegar la part superior del full perquè només quede a la vista l'última línia escrita. Els fulls continuaran rodant i doblegant-se de la mateixa manera després d'haver escrit un parell de línies més; quan els fulls tornen a qui els havia començat, es llegiran, d'un en un, en veu alta i, entre tots, decidireu si el text que heu llegit és digne de Cristià o de Cyrano. Endavant!

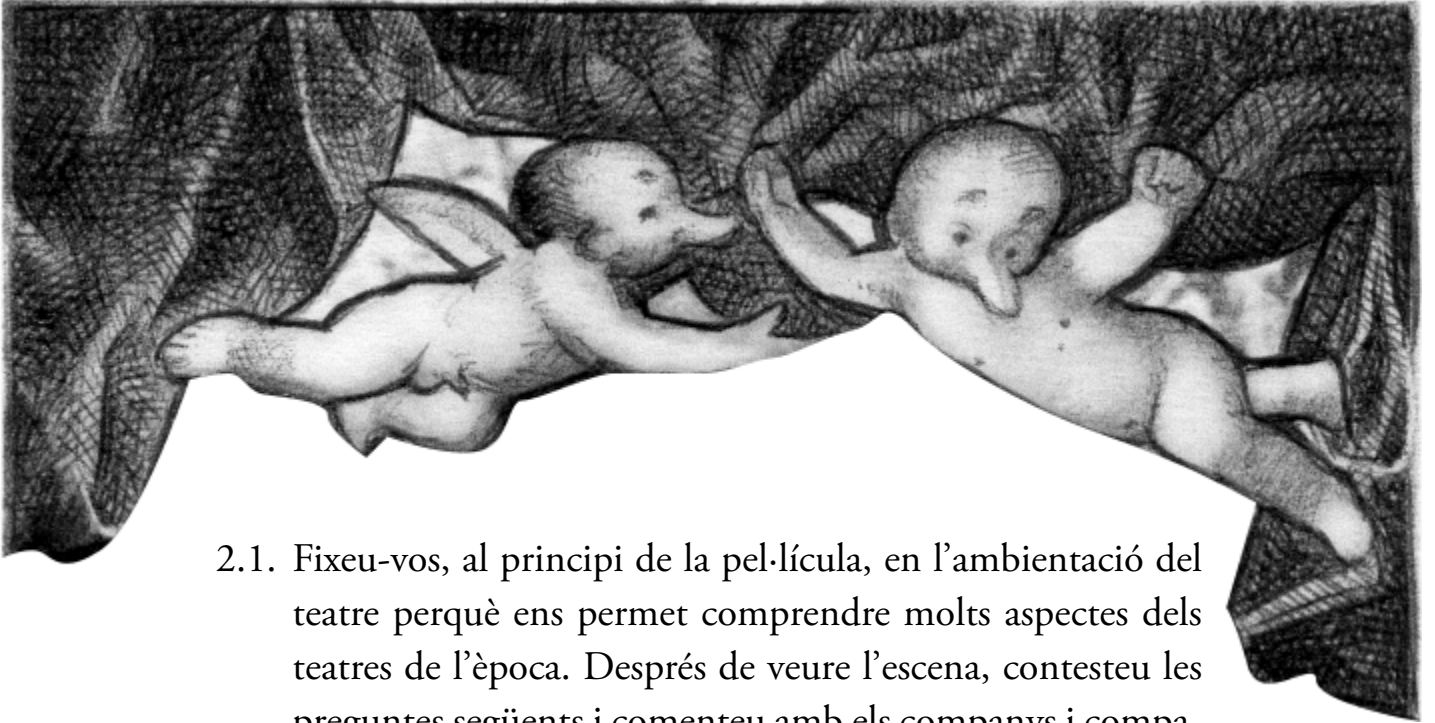
C) ACTIVITATS AUDIOVISUALS

1. Observeu els dos cartells de les versions cinematogràfiques que s'han estrenat de *Cyrano de Bergerac* (1950 i 1990) i anoteu les similituds i les diferències que hi trobeu.

	SIMILITUDS	DIFERÈNCIES
Rosaura
Cyrano
La guerra
El títol
El nas

2. Si encara no ho heu fet, per conèixer millor el mite de Cyrano, podeu veure a classe la pel·lícula *Cyrano de Bergerac* (1990), dirigida per Jean-Paul Rappeneau.

2.1. Fixeu-vos, al principi de la pel·lícula, en l'ambientació del teatre perquè ens permet comprendre molts aspectes dels teatres de l'època. Després de veure l'escena, contesteu les preguntes següents i comenteu amb els companys i companyes les respostes.

–Com eren els teatres de l'època?

.....

–Com es repartia el públic en la sala?.....

.....

–Segons la classe social a què pertanyien els espectadors, quin espai ocupaven?

.....

– Per què acudia el públic a les representacions?

.....

– I les dones, ocupaven alguna posició especial?

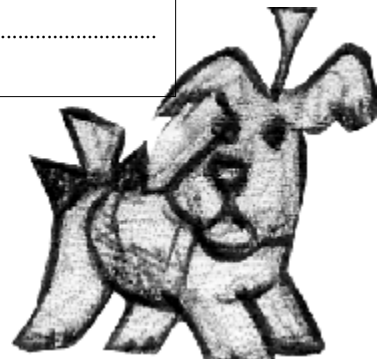
.....

2.2. Després de veure la pel·lícula, completa la fitxa següent:

TÍTOL ORIGINAL	
ANY	1990
DURADA	135 minuts

PAÍS	
DIRECTOR	Jean-Paul Rappeneau
GUIÓ	Jean-Claude Carrière & Jean-Paul Rappeneau, basat en l'obra d'
MÚSICA	Jean-Claude Petit
FOTOGRAFIA	Pierre Lhomme
REPARTIMENT, Jacques Weber, Vincent Pérez, Anne Brochet, Roland Bertin, Joseane Stoleru, Philippe Volter, Philippe Morier-Genoud, Pierre Maguelon
PRODUCTORA	Artificial Eye
GÈNERE d'època. Romàntica. Aventures
GUARDONS	1990: 1 Oscar: vestuari. 5 Nominacions, incloses millor pel·lícula estrangera i millor actor (Gérard Depardieu). Globus d'Or: millor pel·lícula estrangera. 1990: Cannes: Millor actor (Gérard Depardieu)

<p style="text-align: center;">SINOPSI</p>	<p>..... és un poeta i soldat, amic de la brega. Guarda un gran secret: l'estima que té a la seua cosina Però ella estima, un jove cadet ben plantat però poc destre en les armes i en l'art de la paraula.</p> <p>Cyrano és bregador i fanfarró, de geni viu però alhora enginyós i irònic, noble i orgullós, brillant amb l'espasa i millor amb la paraula, però el seu amor per Rosaura el turmenta constantment. El seu sentit del ridícul és tan gran, perquè no es considera agraciat, que s'ha vist privat de l'estima de la dona que ama secretament ja que no s'ha atrevit a confessar-li-ho.</p> <p>Quan ella li explica l'estima que té pel bell decideix ajudar el seu rival i li escriu apassionades cartes d'amor on, en realitat, és ell qui parla. Una dura batalla que el portarà a la mort sense declarar obertament els seus sentiments a la cosina.</p>
<p style="text-align: center;">LA TEUA CRÍTICA</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

3. I si t'ha interessat la història i el seu autor, per a conèixer-ne més detalls visita el web:

http://es.wikipedia.org/wiki/Cyrano_de_Bergerac o escriu, en qualsevol cercador, “Cyrano” o “Rostand” i trobaràs molta més informació sobre el llibre, les pel·lícules, les obres de teatre...

I no oblides que l'adaptació ha estat feta per Jaume Policarpo; també pots buscar informació sobre ell i la seua obra.

Propostes didàctiques referides al llibre
Cyrano de Berguerac (ISBN: 978-84-9824-330-7)

© Edicions Bromera, SL
Polígon Industrial, 1 - 46600 Alzira
www.bromera.com

© Víctor Latorre, Francesc J. López, Mario Máñez i Pilar Martínez, 2008
Dibuixos de Francesc Santana